Kaderbrief 2023 - 2024

Samen aan zet

senzer

1. Inleiding

Senzer is kennis- en expertisecentrum en uitvoerder op het gebied van de Participatiewet en daarmee samenhangende inclusiviteit op de arbeidsmarkt. We helpen inwoners van onze regio die het op eigen kracht niet lukt om werk te vinden of te houden en die niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. We helpen bij het vinden van werk en eventueel met een uitkering. Samen met werkgevers zorgen we ervoor dat er voldoende werk beschikbaar is. We bieden rust en zekerheid voor de toekomst, zijn vangnet en springplank. Wij spelen een rol in de levens van anderen. Dat doen we op basis van onze leidende principes en met ons afgesproken kerngedrag.

Senzer is er voor iedere inwoner van de gemeente Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek en Someren – samen de arbeidsmarktregio Helmond-De Peel - die het (vanwege een arbeidsbeperking) niet lukt om werk te vinden en/of te behouden of die (nog) niet in eigen inkomen kan voorzien, daarbij hulp nodig heeft en een beroep doet of dreigt te gaan doen op de Participatiewet. Via werk helpen we deze inwoners om mee te doen in de samenleving en zoveel mogelijk zelf in hun bestaan te gaan voorzien.

Doel van dit document

Deze kaderbrief beschrijft de algemene beleidsmatige en financiële uitgangspunten, aandachtspunten en technische randvoorwaarden voor 2024. Met deze brief wordt u op de hoogte gesteld van de kaders die worden uitgewerkt in de begroting 2024.

Actualisering gemeenschappelijke regeling Senzer

In de periode 2019-2022 is de gemeenschappelijke regeling van Senzer geactualiseerd. Volgend op een evaluatie is de positionering van Senzer herijkt. Vervolgens zijn de gemeenschappelijke regeling en de bekostigingssystematiek geactualiseerd. In de onderstaande figuur is dit proces samengevat weergeven.

Positionering

Vanaf 1 januari 2023 voert Senzer zijn basisdienstverlening grotendeels uit op grond van delegatie. Daarmee draagt het dagelijks bestuur van Senzer verantwoordelijkheid voor een belangrijk deel van de besluitvorming en verantwoording in uitvoering van de opgedragen gemeentelijke taken. De keuze voor de bevoegdheidsgrondslag van delegatie heeft diverse gevolgen voor de interne uitvoeringsorganisatie. De afhechting en de verdere implementatie van de geactualiseerde GR vindt plaats in 2023.

Relatie met het Meerjarenplan Dienstverlening

Deze kaderbrief staat in nauwe verbinding met het op te stellen Meerjarenplan Dienstverlening, die in de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling als nieuwe figuur is geïntroduceerd voor een gezamenlijke, samenhangende en regionaal geharmoniseerde taakopdracht. In 2023 wordt de eerste editie van het Meerjarenplan voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden. Het Meerjarenplan biedt de basis voor de jaarlijkse kaderbrief. Vanuit het principe van solidariteit draagt het plan bij aan een professionele en kostenefficiënte uitvoering van Senzer's taakopdracht.

Hoewel het Meerjarenplan nog in ontwikkeling is, is er voor gekozen om voor het begrotingsjaar 2024 met de gemeenten een eerste versie van de Kaderbrief op te stellen. In die zin is er sprake van een overgangsjaar voor de begroting 2024, waarbij de opdracht en de lopende afspraken als basis dienen voor de inhoudelijke vertaling in de begroting en daarmee ook de reikwijdte van de activiteiten.

2. Basisdienstverlening

Onze opdracht en dienstverleningslijnen

Bij Senzer gaat het om het vergroten van kansen voor de mensen die wij begeleiden naar duurzaam werk. Wij bieden een combinatie van diensten om dit te bereiken. Hiertoe hebben we een diversiteit aan instrumenten en (leer)werkplekken beschikbaar. Als inwoners (nog) niet in eigen bestaan kunnen voorzien met werk bieden we inkomensondersteuning. Inkomensondersteuning is individueel maatwerk. We gaan uit van 'zelfredzaamheid indien mogelijk en begeleiding indien nodig.' Dit doen wij langs een drietal deelprogramma's, die worden doorgezet in 2024:

Deelprogramma 1:
Verzorgen van inkomensondersteuning

Deelprogramma 2:
Het bieden van leerwerkinfrastructuur

Deelprogramma 3:
Begeleiding naar en bij zo regulier en duurzaam mogelijk werk

Rondom de deelprogramma's vinden ontwikkelingen plaats, zoals de dienstverlening aan Oekraïners, de tal van door de minister genomen en te nemen maatregelen om de Participatiewet weer in balans te brengen, het onderhouden en verder invullen van de rol van Senzer als netwerkorganisatie binnen het sociaal domein en het innoveren van de dienstverlening. Er gaat veel tijd zitten in de voorbereiding en implementatie van deze ontwikkelingen. De Ontwerpbegroting gaat nader in op de deelprogramma's, de waargenomen ontwikkelingen en de betekenis voor Senzer.

3. Ontwikkelingen

Ontwikkeling 1: Toename van geldzorgen

Onze grootste zorg voor 2023 en 2024 is de kwetsbare financiële positie van onze doelgroepen. Door de ongekend hoge inflatie van het afgelopen jaar zien veel inwoners zich in toenemende mate geconfronteerd met hoge lasten. Vanuit het Rijk is nog geen zekerheid gegeven over eventuele compensatie. Ook hebben we zorgen om mensen die al lang in de bijstand zitten en op meerdere terreinen problemen hebben zoals financiële, sociale en of psychische problemen. Het gaat vaak om multi-problematiek, mensen die langdurig in de bijstand zitten, jeugdwerkloosheid, geïntensiveerde begeleidingsbehoefte en geïntensiveerde samenwerking met partners in het brede sociale domein. Het vroegtijdig signaleren van de problemen is hierbij van belang. Voorkomen is immers beter dan genezen. Wij streven ernaar dat ook deze mensen werken aan hun toekomst en een plek op de huidige krappe arbeidsmarkt kunnen krijgen. Hier ligt een nauwe relatie met ontwikkeling 2.

Ontwikkeling 2: Intensivering dienstverlening voor de doelgroep 0-30%

Alle gemeenten hebben aangegeven dat ze het belangrijk vinden dat Senzer meer gaat doen voor mensen met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt, de zogenaamde 0-30% doelgroep. Senzer vindt dat ook van belang. Het doel is om de dienstverlening voor deze groep te intensiveren zodat deze mensen niet uit beeld raken. Er ligt inmiddels een opdracht van het algemeen bestuur aan de werkgroep dienstverlening om deze ambitie door middel van pilots invulling te geven. Voor het slagen van deze pilots is een belangrijke succesfactor dat de integratie van sociaal domein naar een volgende fase wordt gebracht.

Ontwikkeling 3: Aanpassing Participatiewet

De Participatiewet wordt door burgers en professionals als 'hard' ervaren. Er wordt daarom gekeken naar wat anders kan. Onder de vlag van 'Participatiewet in Balans' en 'Breed Offensief' werkt de minister aan een grotere, fundamentelere aanpassing om de Participatiewet meer in balans te brengen. Het Rijk voert met ingang van 2023 alvast een flink aantal aanpassingen door met een vereenvoudiging van de uitvoering van wet- en regelgeving. Centraal hierin staat meer ruimte voor maatwerk waarbij de mens centraal staat.

Ervaring leert dat het doorvoeren van de wijzigingen een fors appèl doet op de uitvoeringscapaciteit. Om de uiteindelijke aanpassingen in de Participatiewet te kunnen voorbereiden en implementeren is meer uitvoeringscapaciteit nodig. In de huidige situatie wordt geen ruimte gezien voor nieuwe wijzigingen of doorontwikkeling, zonder dat dit ten koste gaat van de basisdienstverlening. Dit betekent dat ruimte moet ontstaan in het takenpakket van onze professionals, waar nu nog niet in is voorzien.

Ontwikkeling 4: Samenwerking in de arbeidsmarktregio

De huidige arbeidsmarkt kenmerkt zich door krapte binnen diverse branches en beroepsgroepen. Enerzijds heeft dit effect op de intentie van werkgevers om open te staan voor plaatsing van een bredere doelgroep ('inclusieve arbeidsmarkt'). Anderzijds heeft het effect op de kenmerken van de inwoners die zich voor ondersteuning melden bij Senzer. De op reguliere vacatures te plaatsen werkzoekenden vinden makkelijker hun weg naar de arbeidsmarkt, terwijl de doelgroep die niet zelfredzaam is meer complexe problematiek kent en daardoor de aansluiting mist. Senzer is een van de netwerkpartners in deze samenwerking. In 2023 is het Uitvoeringsplan WSP Helmond-De Peel vastgesteld, dat de uitvoeringskaders biedt voor het komende jaar. Om de ontwikkeling kracht bij te zetten, bundelen gemeenten en UWV hun krachten en werken ze met sociale partners samen in het Regionale Werkcentra (RWC's). De inzet is dat deze samenwerking leidt tot meer arbeidsparticipatie, omscholing en doorstroom die resulteert in een beter functionerende inclusieve arbeidsmarkt.

Ontwikkeling 5: Doorontwikkeling Leerwerkinfrastructuur

Gezien de dynamiek in de arbeidsmarkt verandert de inhoud van het werk. Hierdoor is begeleiding nodig van werk naar werk voor zowel regulier inzetbare capaciteit als medewerkers met een aangepaste werkplek. Op basis van deze dynamiek wordt de leerwerkinfrastructuur van Senzer aangepast en worden kaders vastgesteld om ook in de toekomst te komen tot objectieve beoordeling en typering van leerwerktrajecten. De leerlijnen en de bijbehorende infrastructuur matchen ook in de toekomst met de werksoort, werkomgeving en benodigde werkbegeleiding van zowel de arbeidsmarkt als de kenmerken van de werkzoekenden.

Niet de bureaucratie maar de menselijke maat moet daarbij zichtbaar en voelbaar zijn. We blijven recht doen aan wat is opgebouwd en wegen de relevantie van iedere verandering af in het perspectief van het verleden, heden en toekomst.

4. Financiële kaders

In de vorige paragrafen zijn de algemene beleidsmatige kaders en ontwikkelingen beschreven. In deze paragraaf worden de financiële kaders voor de Ontwerpbegroting 2024 geschetst. In het begrotingsproces is Senzer gehouden aan de bepalingen van wet- en regelgeving en de bepalingen uit haar gemeenschappelijke regeling.

Algemene uitgangspunten financiële begroting

Op hoofdlijnen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de Ontwerpbegroting:

- De ontwerpbegroting volgt de opzet en indeling zoals die voor 2023 geldt met toelichting van de drie deelprogramma's met belangrijkste resultaten en activiteiten;
- Op grond van de nieuwe GR worden baten en lasten volledig opgenomen (delegatie);
- De begroting is taakstellend, zodat in beginsel alleen majeure wijzigingen als gevolg van niet beïnvloedbare factoren tot een bijstelling kunnen leiden. Regulier vallen hieronder de bijstellingen op grond van circulaires, marktontwikkelingen en wijzigingen in wet- en regelgeving met financiële consequenties. Dergelijke bijstellingen worden conform daarvoor geldende afspraken in besluitvorming gebracht.

De afspraken over de bekostigingssystematiek, inclusief verdeelsleutel, zijn geactualiseerd in de Bijdrageverordening Senzer 2023. Kern van de bijdrageverordening is dat de gemeenten naar rato van hun Rijksinkomsten bijdragen aan de begroting van Senzer. Om het aandeel per gemeente te bepalen wordt gekeken naar de eigen inkomsten van de gemeenten voor de activiteiten die Senzer voor de gemeenten uitvoert. Voor alle gemeente samen wordt bepaald welke bijdragen Senzer nodig heeft en wordt gezorgd dat de bijdrage naar rato aan de gemeenten wordt toebedeeld.

Financieel technische uitgangpunten

De financieel technische uitgangspunten worden hieronder kort toegelicht op basis van de volgende effecten: volumeontwikkelingen, prijsontwikkelingen en beleids- en bedrijfsmatige ontwikkelingen. Bij de volume-, loon- en prijsontwikkelingen en beleidsmatige ontwikkelingen wordt benadrukt dat deze zijn afgeleid van de Rijksbegroting 2023 e.v. In licht van de hoge inflatie en de lopende cao-onderhandelingen kunnen deze overzichten nog wijzigen.

Volumeontwikkelingen

De ramingen van het CPB en doorvertaling daarvan door het Rijk zijn voor Senzer samengevat in de volgende tabel. Het betreft een regionale weergave waarbij de onderliggende ramingen voor de deelnemende gemeenten zijn samengevoegd.

Volume-ontwikkelingen	2023	2024
Bijstand	0%	3%
Loonkosten	3%	15%
Participatie (*)	n.b.	2%
Wsw	-5%	-4%

Toelichting per regel:

- Het aantal bijstandsgerechtigden is de afgelopen jaren gedaald, zal naar verwachting in 2023 stabiliseren en in 2024 weer gaan stijgen. Dit als gevolg van verslechterde economische verwachtingen.
- De inzet van loonkostensubsidie neemt toe als gevolg van nieuwe instroom tegenover lagere aantallen Wsw.
- De aantallen voor 'participatie' zijn nieuw en volgen uit de gegevens uit het gemeentefonds. Dit aantal is relevant voor de re-integratie werkzaamheden en de activiteiten om mensen naar werk te helpen.

- Tenslotte stroomt de Wsw langzaam leeg omdat er geen sprake is van nieuwe instroom. De uitstroom van Wsw en de instroom van nieuwe doelgroepen zorgen er bij de huidige financiering voor dat per eenheid minder middelen beschikbaar komen en dus meer dekking moet worden geregeld vanuit andere financieringsbronnen.

Loon- en prijsontwikkelingen
De loon- en prijsontwikkelingen van de externe kosten worden bepaald op basis van de indexeringen uit de Macro Economische Verkenning van het CPB. De systematiek en wegingsfactoren zijn niet gewijzigd ten opzichte van die van de andere gemeenschappelijke regelingen van de deelnemende gemeenten. Voor het begrotingsjaar 2023 vangt Senzer zelf de hogere indexering op vanuit haar eigen reservepositie. Voor de begroting 2024 wordt deze doorberekend in de gemeentelijke bijdrage.

Indicatoren	Wegingsfactor	2023	2024
Loonvoet sector overheid	90%	3,30%	4,20%
Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)	10%	5,90%	2,40%
		3,56%	4,02%

Beleids- en bedrijfsmatige ontwikkelingen
Uit het overleg met de deelnemende gemeenten komen -op dit moment- geen wezenlijke nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen naar voren waar rekening mee dient te worden gehouden in de begroting 2024. Bij de begrotingsbehandeling van 2025 zal meer helderheid bestaan over het Meerjarenplan dienstverlening en de eventuele beleidsmatige en financiële consequenties daarvan.

In de bedrijfsvoering van Senzer is geconstateerd dat een forse impuls nodig is, waarvoor een drietal programma's zijn ontwikkeld: HR, digitalisering en huisvesting. De ontwikkelingen op het HR vlak worden gedekt uit reguliere budgetten en langer bestaande reserves. Voor een gedeelte van de inzet op digitalisering en huisvesting is een reserve gevormd uit het rekening resultaat over 2021. In het algemeen bestuur is de afgesproken dat de aanwending van de reserves plaatsvindt op basis van businesscases.

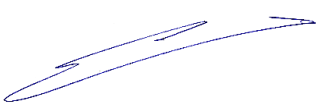
5. Tot slot

We hopen dat we u met deze brief voldoende hebben geïnformeerd over het begrotingsproces. Senzer blijft ook de komende jaren staan voor excellente dienstverlening, gebaseerd op de afgesproken positionering. Dit is ook als zodanig opgenomen in het organisatieplan 'Samen werken aan een sterker Senzer - Doorontwikkeling 2021-2025'. Dat is ons baken en daar koersen we op.

Met vriendelijke groet,

Het Dagelijks bestuur van Senzer,
namens deze,

De voorzitter

E. de Vries

De secretaris

M.H. Biemans